

krivnja utvrđena pravomoćnom krivičnom presudom. Drugostepeni sud je ovu presudu ukinuo i stvar vratio prvostepenom sudu na ponovno raspravljanje iz slijedećih bitnih razloga:

Iz činjenice da je jedan od učesnika neke nezgode u krivičnom postupku proglašen krivim za počinjeno krivično djelo, i da je parnični sud na izreku pravomoćne presude krivičnog suda vezan, ne slijedi još nužno da sa stajališta građansko-pravne krivnje presudjeni mora biti isključivo kriv za štetu koja je odnosnim djelom nastala, već u takvom slučaju nije isključeno da osim osudjenoga bude za štetu djelomično kriv i sam oštećeni, ili i treća osoba koja nije bila krivično sudjena. U konkretnom slučaju tuženik je istakao u toku prvostepenog postupka i u žalbi da je i sama oštećena sukriva za nastalu joj štetu zbog toga jer da je ona znala i morala znati da na stražnja vrata vozila javnog saobraćaja ne smije izlaziti, jer da ta vrata služe samo za ulaz putnika, i da je zbog toga sama kriva svojoj šteti. Iz obrazloženja krivične presude Okružnog suda u Rijeci od 26. siječnja 1967. K-1460/66 proizlazi da je oštećena skočila na kolnik kroz stražnja vrata, koja je nepravilno otvorila osudjena kondukterka autobusa tuženika, jer su vrata bila otvorena na mjestu izvan stajališta autobusa. Ovo činjenično stanje ukazuje na mogućnost da je osim osudjene za nastalu štetu kriva i sama oštećena, koja je morala vidjeti da se kroz otvorena stražnja vrata izlazi na kolnik. Osim toga je moguće da bi oštećena da je poštivala pravila o ulaženju i izlaženju iz vozila javnog saobraćaja, koja u pravilu doista služe za osiguranje usmjerenog toka putnika u kolima, izbjegla šteti, jer je autobus pri izlaznim vratima uži, pa ju motor-kotač možda ne bi zahvatio, a možda motor-kotač tamo više ne bi imao toliku brzinu.

M.S.

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Drugostepena presuda od 20.VI 1968.

Vijeće: dr Ernest Vajić, Gabro Badovinac, Oskar Franić

Zakup broda i time charter - Plaćanje lučkih naknada - Premda su stranke u ugovoru navele da sklapaju ugovor o zakupu broda, ipak je sud ovlašten ulaziti u njegov sadržaj i na temelju toga zaključiti da se radi o nekom drugom poslu - Radi se o ugovoru na vrijeme za prijevoz cijelim brodom (time charter), premda su stranke ugovor nazvale "zakup broda" i navele da vlasnik "predaje brod" "zakupoprincu" i ako je ugovoreno da na brodu ostaje vlasnikova posada, za koju vlasnik preuzima odgovornost, da on posadu plaća i da je dužan osigurati odre-

djeni broj sati vožnje s ugovorenim brodom - Lučke naknade dužan je platiti brodar - Kod time chartera vlasnik broda ostaje brodar, a ne osoba koja je s vlasnikom sklopila ovaj ugovor

Tužitelj je komunalno poduzeće koje upravlja lukom, a tuženik je ugostiteljsko poduzeće. Tužitelj navodi da mu tuženik duguje lučke naknade za brod kojim je tuženik prevezio turiste. Tuženik je prigovorio pasivnoj legitimaciji, jer da on nije brodar odnosno broda. Brodar je vlasnik broda s kojim tuženik ima samo ugovor o njegovom iskorišćivanju.

Prvostepeni sud je udovoljio tužbenom zahtjevu navodeći da je između vlasnika navedenog broda i tuženika zaključen ugovor o zakupu broda, prema kojemu je zakupoprimac, dakle tuženi, kao brodar dužan platiti lučku naknadu.

Povodom tuženikove žalbe drugostepeni sud je preinačio presudu prvostepenog suda i tužitelja odbio s tužbenim zahtjevom iz slijedećih razloga:

Drugostepeni sud je ispitao pobijanu prvostepenu presudu u granicama navedenim u odredbama čl.353 Zpp, pa je našao da je žalba osnovana i to iz slijedećih razloga:

Sporni ugovor zaključen dana 30.VI 1967. o "zakupu" m/b "Vitez" između Poljoprivredne zadruge u Grohotama kao "zakupodavca" i tuženika kao "zakupoprimca" nije ugovor o zakupu broda već je tako nazvan zbog pogrešne upotrebe stručnih-pravnih termina (falsa nominatio).

Ovaj drugostepeni sud ispitao je taj ugovor, te je utvrđeno da bi za zakup broda govorila eventualno okolnost što je u tač.II) ugovora navedeno da se zakupodavac obvezuje zakupoprimcu brod "p r e d a t i" na raspolaganje najkasnije dana 30.VI 1967, ali je - obzirom na ostale ugovorne klauzule ugovora - očito da se nije mislilo na "predaju" već na "stavljanje" broda na raspolaganje. Iz svih ostalih ugovornih klauzula ugovora slijedi naime nedvojbeno da je brodarskim poduzetnikom i dalje ostao vlasnik broda. Ovo posebno proizlazi iz činjenice da na brodu ostaje posada vlasnika broda, da on snosi odgovornost za djelovanje posade, da njega tereti obveza za isplatu osobnih dohodaka posade, da je dužan osigurati tuženiku određeni broj sati vožnje i čekanja po njegovom zahtjevu, da će tuženik na brod ukrcati samo stolove i stolce kao i osoblje za prodaju hrane i pića, i konačno da će vlasnik plaćati lučke pristojbe i takse. Zatim da tuženik plaća osim pogođjene cijene naftu i ulje, kao i posebnu pristojbu za prekovremene sate vožnje.

Na osnovi navedenog sadržaja ugovora ovaj drugostepeni sud zaključuje da se neovisno od naziva koji je dan ugovoru, i izraza "predaje" koji je krivo upotrijebljen, u nazočnom slučaju ne radi o ugovoru o zakupu broda, nego o brodarskom ugovoru na vrijeme ("time-charter"), tj. da je vlasnik broda ostao i dalje brodski poduzetnik (brodar) i da stoga tuženik nije postao brodar.

Ovo je stajalište u skladu s propisom čl.118. stav 1. Zakona o ugovorima o iskorištavanju pomorskih brodova, prema kojem se u slučaju zakupa broda brod predaje zakupcu bez posade, i po čl.121. istoga zakona, prema kojem se u slučaju sumnje koji je od ovih ugovora zaključen, ima smatrati da je zaključen brodarski ugovor na vrijeme, a ne zakupni ugovor.

Iz navedenih razloga je i uglavak tačke II) stav 2. alineja zadnja cit. ugovora o plaćanju lučkih taksa i pristojbi od strane vlasnika broda (a ne tuženika) u skladu s ostalim njegovim sadržajem kao brodarskim ugovorom na vrijeme. Kako iz ugovora proizlazi da se radi o brodarskom ugovoru na vrijeme za koji ne vrijedi odredba člana 20. st.1. Zakona o iskorištavanju luka i pristaništa (Sl.list 2/68) jer se ona može primijeniti samo na slučaj zakupa broda, to tuženik kao ugovorna stranka koja se nije služila spornim brodom na temelju zakupa, već samo za vršenje usluga prijevoza turista putem vlasnika broda kao brodar, nije dužan platiti tužitelju utuženi iznos s naslova lučkih naknada. Tužitelju stoga po mišljenju ovog suda - a bez prejudica - pristoji pravo da plaćanje toga iznosa zatraži od vlasnika broda, koji je u spornom vremenskom razdoblju bio poduzetnik brodarskog pothvata, dakle brodar u smislu odredbe člana 8. prvo citiranog zakona.

M.S.

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Drugostepena presuda od 12.VII 1968.

Vijeće: Gabro Badovinac, dr Ernest Vajić, dr Djuro Vranešić

Špediter - Uskladištenje robe - Ako je špediter u svom skladištu uskladištio robu, odnos između njega i njegovog komitenta prosudjuje se prema propisima o skladišnom poslu - Ako je komitent, kojega je roba uskladištena, prodao robu i špediteru dao nalog da ju preda kupcu, za zahtjev radi manjka robe aktivno je legitimiran prema špediteru kupac

Špediter je primio na uskladištenje određenu količinu robe. Dok je roba bila uskladištena, komitent je pro-